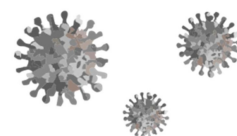
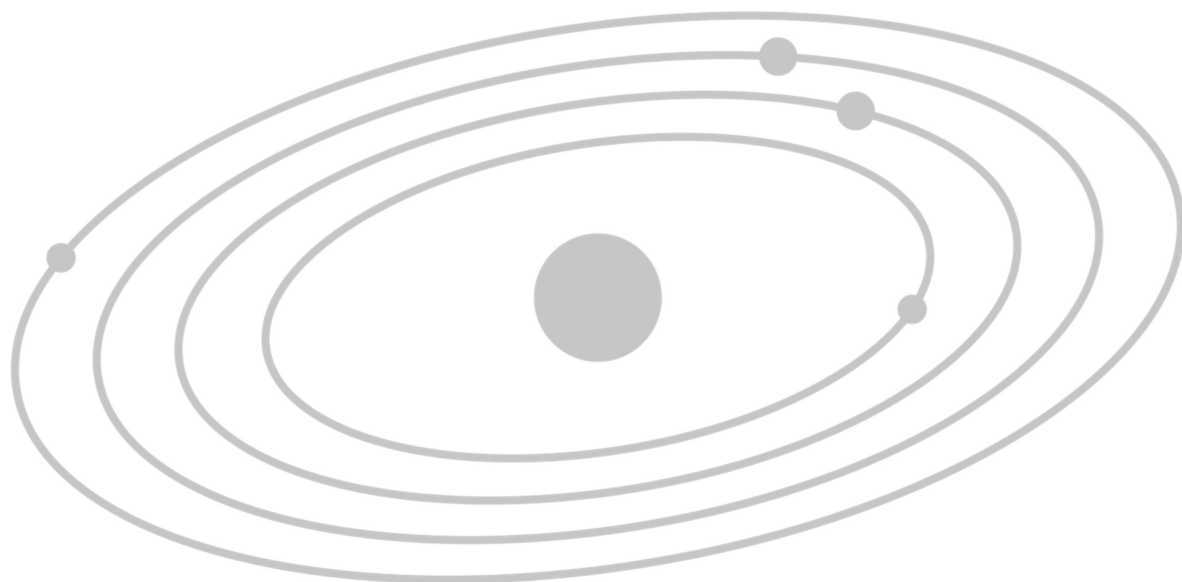

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia POLARIS-OPP za 2021 rok

Spis treści

I. Struktura organizacji	4
1.1 Dane podstawowe	4
1.2 Władze stowarzyszenia	6
1.3 Organy dodatkowe	6
1.4 Poczet	7
 II. Czynności prawne i statutowe	 8
2.1 Cele statutowe	8
2.2 Formy realizacji	8
2.3 Odpisy uchwał Zarządu	9
2.4 Odpisy uchwał Walnego Zebrania	9
2.5 Odpisy uchwał Komisji Inspekcyjnej	9
2.6 Informacje dodatkowe	10
 III. Wykaz głównych działań statutowych	 11
3.1 Projekty	11
3.1.1 Własne	11
3.1.2 Obce	13
3.2 Programy	14

3.3 Zjazdy oficjalne	16
3.4 Konkursy	18
3.5 Akcje	19
3.6 Publikacje	20
3.6.1 Własne	20
3.6.2 Obce	18
3.7 Obszary sfery zadań publicznych – dodatek OPP	22
3.8 Odpłatna działalność statutowa	22
3.9 Współpraca instytucyjna	22
 IV. Informacje finansowo-kadrowe	 23
4.1 Uzyskane przychody	23
4.2 Poniesione koszty	23
4.3 Zasoby kadrowe	24
4.4 Informacje dodatkowe	24
 V. Wyróżnienia i podziękowania	 25
5.1 Tytuł Polarisowca Roku	25
5.2 Odznaczenia	25
5.3 Nominacje	25
5.4 Podziękowania	26

I. Struktura organizacji

1.1 Dane podstawowe

W 2021 roku organizacja posługiwała się następującymi danymi:

- a) nazwa pełna: **Stowarzyszenie POLARIS – OPP**
- b) nazwa skrócona: **POLARIS-OPP**
- c) siedziba i adres: **Sopotnia Wielka nr bud. 174, 34-340 Jeleśnia, gmina Jeleśnia, powiat Żywiec, woj. śląskie.**
- d) data założenia: **marzec 1994r.**
- e) data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym: **28.12.2001r.**
- f) data przerejestrowania na organizację pożytku publicznego: **21.02.2005r.**
- g) organ rejestrujący: **Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej, VIII Wydz. Gosp. KRS**
- h) numer KRS-u: **0000076686**
- i) statystyczny numer identyfikacyjny w systemie REGON: **072748515**
- j) numer Polskiej Klasyfikacji Działalności (wg. wykazu w KRS):

I. Działalność nieodpłatna statutowa:

85 32 C	pomoc społeczna bez zakwaterowania
91 33 Z	działalność pozostałych organizacji członkowskich gdzie indziej niesklasyfikowana
33 20 B	działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych
55 23 Z	miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane
73 10 A	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk matematyczno-fizycznych i astronomii
73 10 C	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk o ziemi
73 10 D	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk biologicznych i środowiska naturalnego
73 10 G	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych
73 10 H	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
73 20 I	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk humanistycznych i społecznych
74 81 Z	działalność fotograficzna

74 30 Z	badania i analizy techniczne
75 12 Z	kierowanie w zakresie działalności społecznej
74 14 A	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
92 72 Z	działalność rekreacyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
93 05 Z	działalność usługowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
22 25 Z	działalność graficzna pomocnicza
70 20 Z	wynajem nieruchomości na własny rachunek
71 33 Z	wynajem maszyn i urządzeń biurowych i sprzętu komputerowego
71 34 Z	wynajem pozostałych maszyn i urządzeń
91 12 Z	działalność organizacji profesjonalnych

II. Działalność odpłatna statutowa:

22 11 Z	wydawanie książek
22 13 Z	wydawanie czasopism i wydawnictw periodycznych
33 20 B	działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych
55 23 Z	miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane
73 10 A	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk matematyczno-fizycznych i astronomii
73 10 C	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk o ziemi
73 10 D	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk biologicznych i środowiska naturalnego
73 10 G	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych
73 10 H	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
73 20 I	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych

	nauk humanistycznych i społecznych
74 81 Z	działalność fotograficzna
74 30 Z	badania i analizy techniczne
75 12 Z	kierowanie w zakresie działalności społecznej
91 33 Z	działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana
74 14 A	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
92 72 Z	działalność rekreacyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
93 05 Z	działalność usługowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
22 25 Z	działalność graficzna pomocnicza
70 20 Z	wynajem nieruchomości na własny rachunek
71 33 Z	wynajem maszyn i urządzeń biurowych i sprzętu komputerowego
71 34 Z	wynajem pozostałych maszyn i urządzeń
91 12 Z	działalność organizacji profesjonalnych

k) numer NIP: **553-22-26-730**

l) oficjalne dane teleadresowe: tel. **33 863-46-93, 695-14-29-49**, adresy e-mail: polaris@op.pl ; biuro@polaris.org.pl ; ciemnieniebo@op.pl

m) oficjalne strony internetowe:

www.polaris.org.pl – oficjalna witryna Stowarzyszenia POLARIS-OPP

www.ciemnieniebo.pl – serwis Programu Ciemne Niebo – Polska,

www.astroprocent.pl – strona informacyjna Akcji „1% na astronomię”,

www.astroevents.pl – strona dot. działalności odpłatnej statutowej.

1.2 Władze stowarzyszenia

W 2021 roku odbyły się dwa Walne Zebranie członków POLARIS-OPP, które zgromadziły:

- Walne Zebranie z dn. 07.08.2021r. (termin II) – **13 członków, w tym 12 z 21 osób uprawnionych do głosowania.**

Zebranie to miało charakter sprawozdawczy i z uwagi na trwający stan pandemii COVID-19 w Polsce, zebranie odbyło się przy siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP w Sopotni Wielkiej 174, w wersji plenerowej przy zapewnieniu wszystkich, niezbędnych środków bezpieczeństwa oraz zaplecza technicznego.

- Nadzwyczajne Walne Zebranie z dn. 29.09.2021r. (termin II) – **11 członków z 20 osób uprawnionych do głosowania.**

Na podstawie art. 18. w ustawie o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i dokonanych zmianom ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 713) w art. 10 ust. 1a–1e, miejscem organizowanego zebrania była sieć Internet za pośrednictwem narzędzia zdalnego komunikowania (Zoom Video Communications). Nadzwyczajne Zebranie to miało charakter sprawozdawczy – uzupełniający, z uwagi na zauważone błędy w sprawozdaniu finansowym za 2020r., ujawnione podczas Walnego Zebrania w dn. 07.08.2021r.

Organami władzy Stowarzyszenia na przestrzeni 2021 roku były:

Zarząd:

- Prezes Zarządu	- Piotr Nawalkowski
- Wiceprezes Zarządu	- Michał Goraus
- Sekretarz Zarządu	- Krzysztof Dwornik

Komisja Inspekcyjna:

- Przewodniczący Komisji Inspekcyjnej	- Dorota Witas
- Członek Komisji Inspekcyjnej	- Wojciech Noga

1.3 Organy dodatkowe

Walne Zebranie z dn. 07.08.2021r. udzieliło absolutorium dla 9-ciu, następujących działów tematycznych POLARIS-OPP za okres działalności 2020/2021:

- dział obserwacyjny - Michał Goraus,
Krzysztof Dwornik
- dział informatyczny - Jacek Kędzierski¹
- dział administracyjno-księgowy - Elżbieta Nawalkowska
- dział medyczny - Patryk Bończyk
- dział PR - Julia Nawalkowska
- dział artystyczny - Weronika Pikul
- dział techniczny - Wojciech Nawalkowski²
Wojciech Noga
- dział audiowizualny - Jakub Konior
- dział współpracy międzynarodowej (DIC)

Walne Zebranie nie udzieliło absolutorium piątce koordynatorów:

- dział ekologiczny - Natalia Krzeszowiak
- dział lokalny - Wiktoria Dunat,
Natalia Gruszka
- dział fizyczny - Krzysztof Saroski
- dział automatyki - Mateusz Mika

Na wniosek obecnych na Zebraniu członków i kandydatów na koordynatorów Stowarzyszenia POLARIS – OPP, powierzono koordynację następującym, nowym osobom:

- dział lokalny - Aleksander Pierlak²
- dział fizyczny - Konrad Kopański
- dział automatyki - Grzegorz Olek

Również na wniosek dwójki obecnych członków, do obecnego składu koordynatorskiego dopisano:

- dział PR - Paulina Wojtkowiak
- dział audiowizualny - Zuzanna Biegun
- dział współpracy międzynarodowej (DIC)

Podsumowując, Walne Zebranie z dn. 07.08.2021r. ustanowiło strukturę dwunastu działów tematycznych POLARIS-OPP z następującą obsadą:

- dział obserwacyjny - Michał Goraus,
Krzysztof Dwornik
- dział informatyczny - Jacek Kędzierski³

¹ koordynatorzy / członkowie honorowi.

² osoba niezrzeszona.

• dział współpracy międzynarodowej (DIC)	-	Jakub Konior
Zuzanna Biegun
• dział administracyjno-księgowy	-	Elżbieta Nawalkowska
• dział medyczny	-	Patryk Bończyk
• dział PR	-	Julia Nawalkowska
Paulina Wojtkowiak
• dział artystyczny	-	Weronika Pikul
• dział techniczny	-	<i>Wojciech Nawalkowski</i> ³
Wojciech Noga
• dział lokalny	-	<i>Aleksander Pierlak</i> ²
• dział fizyczny	-	Konrad Kopański
• dział audiowizualny	-	Jakub Konior
Zuzanna Biegun
• dział automatyki	-	Grzegorz Olek

1.4 Poczet

W 2021 roku w strukturach Stowarzyszenia POLARIS - OPP zarejestrowanych łącznie było **27** osób z terenu całej Polski (w 2020 roku było 27 osób).

W okresie tym Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP zawiesił w prawach członkowskich 5 osób, natomiast przyjął do grona organizacji 2 nowe osoby. Poczet łącznie składał się więc z: 14 koordynatorów, 3 zwyczajnych, 3 korespondencyjnych, 3 początkujący, 4 członków honorowych. Odnotowano także aktywność 38 członków wspierających.

Na dzień 31 grudnia 2021 rok, poczet członków Stowarzyszenia POLARIS - OPP liczył 22 osoby fizyczne.

Dodatkowe statystyki dostępne są w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP za pośrednictwem Wiceprezesa Zarządu.

³ koordynatorzy / członkowie honorowi.

II. Czynności prawne i statutowe

2.1 Cele statutowe

W 2021 roku obowiązywał następujący cel statutowy Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

„podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej oraz nauki, a w szczególności przeciwdziałanie defaworyzacji społecznej poprzez astronomię, meteorologię, ekologię i inne pokrewne nauki ściśle na rzecz społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich i małomiasteczkowych, a zwłaszcza dzieci, młodzieży oraz członków stowarzyszenia”.

2.2 Formy realizacji

Cel statutowy realizowany był w następujących formach i zakresach zgodnie z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

- a) grupowe i indywidualne przeprowadzanie naukowych sesji obserwacyjnych zarówno w czasie dnia jak i nocy opartych na równouprawnieniu wszystkich ich uczestników oraz szerzących aktywne postawy,
- b) powoływanie działów tematycznych w zakresie różnorodnej tematyki odwołującej się bezpośrednio lub pośrednio do astronomii, przeciwdziałających defaworyzacji społecznej,
- c) przeciwdziałanie marginalizacji osób i popadaniu w patologie poprzez angażowanie ich w prace naukowe i dydaktyczne na polach astronomii, ekologii i meteorologii oraz innych dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne,
- d) podejmowanie działań w zakresie poprawy stanu środowiska naturalnego w kontekście ekologii na rzecz mieszkańców i przyrody rodzimej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony ciemnego nieba,
- e) organizowanie przedsięwzięć edukacyjnych dla zainteresowanych ww. naukami, szerząc wzajemną współpracę i tolerancję kulturową,
- f) działalność wydawnicza w postaci publikacji opracowań, periodyków, książek, informatorów, stron internetowych i innych materiałów dot. tematyki działalności Stowarzyszenia,
- g) współpracę i wspieranie innych podmiotów organizacyjnych oraz osób indywidualnych działających w zakresie realizacji celu statutowego włącznie z udostępnianiem wyników działań Stowarzyszenia do własnych prac naukowych,
- h) prowadzenie badań naukowych w zakresie astronomii, ekologii i meteorologii oraz innych dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne przy zaangażowaniu młodzieży wiejskiej i zagrożonej patologiami,
- i) organizowanie programów, konkursów, projektów, akcji i innych prac przeciwdziałających defaworyzacji,
- j) wykonywanie analiz, pomiarów, prac badawczo-rozwojowych, usług specjalistycznych, makiet i modeli, szkiców, obserwacji technicznych i innych czynności dotyczących dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne

- angażujące do aktywności osoby zagrożone defaworyzacją społeczną,
- k) udzielanie pomocy merytorycznej, technicznej, społecznej, personalnej i doradczej na rzecz sektora społecznego, samorządowego i gospodarczego w zakresie dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne i angażujące do aktywności osoby zagrożone defaworyzacją społeczną,
 - l) podejmowanie działań związanych z „astroturystyką” przy zaangażowaniu osób pozostających w sferze defaworyzacji społecznej, włącznie z organizowaniem miejsc krótkotrwałego zakwaterowania,
 - ł) wynajmowanie lokali, nieruchomości, maszyn, urządzeń i innego sprzętu dla podmiotów, których działania dotyczą osób pozostających lub zagrożonych defaworyzacją społeczną.

Szczegółowy opis realizacji celu statutowego w rozdziale III.

2.3 Odpisy uchwał Zarządu

Przez okres 2021 roku Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP zbierał się łącznie 7 razy w następujących terminach i miejscach:

- 1) 13.01.2021r. – on-line,
- 2) 03.03.2021r. – on-line,
- 3) 12.04.2021r. – on-line,
- 4) 19.07.2021r. – Chorzów,
- 5) 20.09.2021r. – on-line,
- 6) 12.11.2021r. – Sopotnia Wielka
- 7) 30.12.2021r. – on-line.

Zarząd zebrał się w pięciu terminach w formie on-line na podstawie art. 18. ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i dokonanych zmianom ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 713) w art. 10 ust. 1a–1e.

W trakcie ww. zebrań podjęto łącznie **4 uchwały** o następującej treści:

Nr uchwały	Data podjęcia	Treść uchwały
ZZ/19/07/2021/A/16.	19.07.2021	dot. terminów Walnego Zebrania w 2021r.
ZZ/20/09/2021/A/15b.	20.09.2021	dot. przyjęcia poprawionego sprawozdania finansowego za 2020r.
ZZ/20/09/2021/B/16.	19.07.2021	dot. terminów Nadzwyczajnego Walnego Zebrania w 2021r.
ZZ/30/12/2021/A/15a.	30.11.2021	dot. zatwierdzenia nowej polityki rachunkowości Stowarzyszenia POLARIS-OPP.

Pełna treść uchwał oraz protokołów z Zebrań Zarządu dostępna jest w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP za pośrednictwem Sekretarza Zarządu.

2.4 Odpisy uchwał Walnego Zebrania

W 2021 roku miały miejsce dwa Walne Zebranie członków POLARIS-OPP, które podjęły łącznie **5 uchwał** dot. następujących sfer działalności:

Lp.	Nr uchwały	Treść uchwały
1.	WZ/07/08/2021/A/5.	dot. odrzucenia Sprawozdania z działalności Stowarzyszenia POLARIS-OPP za 2020 rok.
2.	WZ/07/08/2021/B/6.	dot. zatwierdzenia protokołu z kontroli Stowarzyszenia POLARIS-OPP za 2020 rok
3.	WZ/07/08/2021/C/7b.	dot. wysokości składek członkowskich na sezon 2021/2022.
4.	NWZ/29/09/2021/A/5.	dot. zatwierdzenia poprawionej wersji Sprawozdania z działalności Stowarzyszenia POLARIS – OPP za 2020 rok.

2.5 Odpisy uchwał Komisji Inspekcyjnej

W 2021 roku miało miejsce jedno zebranie Komisji Inspekcyjnej Stowarzyszenia POLARIS-OPP:

a) 15.08.2021r. – Gliwice.

na którym Komisja Inspekcyjna nie podjęła żadnych uchwał.

Jednocześnie z uwagi na zagrożenie pandemiczne i problemy zdrowotne osób wchodzących w skład Komisji Inspekcyjnej, kontrola Stowarzyszenia POLARIS – OPP została wykonana w dniu 16.01.2022r.

Protokół dostępny jest za pośrednictwem Przewodniczącej Komisji Inspekcyjnej.

2.6 Informacje dodatkowe

31.12.2021r. w związku z trwającym nadal stanem pandemii COVID-19 w Polsce, Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP utrzymał w mocy decyzję o całkowitym zamknięciu siedziby wraz z atrakcjami przylegającymi przez większość 2021 roku, ograniczając lub blokując również znaczną większość prowadzonej dotychczas działalności organizacji. Decyzja ta obowiązywała z niewielkimi wyjątkami w okresie wakacji, aż do końca 2021r. i dalej.

III. Wykaz głównych działań statutowych

3.1 Projekty

3.1.1 Własne⁴

Stowarzyszenie POLARIS – OPP złożyło w 2021 roku **2 wnioski** na projekty dotacyjne (sygn. wew. akt – *Wadurum oraz Xólotl*) do dwóch instytucji krajowych i oba otrzymały zgodę na finansowanie. Natomiast na przestrzeni 2021 roku kontynuowany był także projekt dotacyjny *Orbital* z 2019 roku oraz *Thestias* z 2020r.

Specyfika projektów dotacyjnych prowadzonych przez Stowarzyszenie POLARIS – OPP w 2021 roku:

- **Orbital [ORB]** - okres realizacji od 1 lipca 2019r. do 31 grudnia 2021 roku. Tytuł projektu: "Misja po Układzie Słonecznym". Dotujący: Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Przedsięwzięcie rozwojowo-misyjne dofinansowane z Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich w

Dofinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa
Obywatelskiego ze środków Programu
Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018-2030

Program Rozwoju
Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROO

ramach Priorytetu 1a, będące realizacją już trzeciego i ostatniego zarazem etapu harmonogramu, przewidzianego w tym projekcie rozwojowym na rok 2021. Projekt dający Stowarzyszeniu POLARIS – OPP bardzo dużą szansę na zaistnienie z nową ofertą działalności odpłatnej statutowej w postaci innowacyjnej wystawy planet pneumatycznych, okazał się przysłowiowym „strzałem w dziesiątkę” pod względem zainteresowania podmiotów zewnętrznych, jak ośrodki kultury, gminy, galerie handlowe czy placówki edukacyjne. W 2021r. harmonogram przewidywał kontynuację działań rozwojowych, głównie w wymiarze usamodzielniania się naszej organizacji we wdrażaniu opracowanej koncepcji na dużą skalę. Takim działaniem była m.in. 2 tygodniowa wystawa w jednym z centrów handlowych w Gliwicach, gdzie wyeksponowane zostały wszystkie namioty pneumatyczne wraz z możliwością zwiedzania wnętrza planet. Ekspozycja spotkała się z gigantycznym zainteresowaniem przekraczającym wręcz możliwości obsługi zespołu koordynatorskiego Astroeventu. Prowadzone w tym samym czasie badanie ewaluacyjne przez osobę powiązaną z Polskim Towarzystwem Ewaluacyjnym wykazały, że zadowolenie wśród beneficjentów z koncepcji jak i formuły prowadzonych warsztatów było bardzo wysokie. Podobne, owskażnikowane rezultatami projektowymi realizacje, ale w nieco mniejszej skali (wybrane namioty), wykonywane były również na przestrzeni 2021 roku w takich

⁴ realizacja projektów zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

miejsowościach jak Węgierska Górka, Żywiec-Zabłocie, Milówka, Bystra, Sucha Beskidzka czy Krzyżówki. Działaniom tym towarzyszyła szeroka promocja medialna na zasadach publicity i płatnej reklamy, finansowanej przez podmioty zamawiające. Przedsięwzięcie wspierało dodatkowo zatrudnienie webmastera i utrzymanie strony www.astroevents.pl oraz częściowo także zespołu technicznego czy zakup regałów do postawionej rok wcześniej hali magazynowej przy siedzibie Stowarzyszenia. Łącznie z bezpośrednich działań projektowych skorzystało ponad 6 tys. osób, a rezultatem twardym było powstanie zupełnie nowej i nowatorskiej koncepcji do oferty Astroeventów naszej organizacji w postaci interaktywnej wystawy „Misja po Układzie Słonecznym”. Przedsięwzięcie zostało zakończone wraz z końcem 2021r., sprawozdane i rozliczone poprawnie. Tym samym więc z sukcesem zakończył się jeden z największych projektów miękkich w historii Stowarzyszenia POLARIS – OPP na kwotę ponad 0,6 mln zł.

- **Thestias [THE]** - okres realizacji od 1 maja 2020r. do 30 kwietnia 2021 roku. Tytuł projektu: "Dark Sky Community". Dotujący: Narodowa Agencja Europejskiego Korpusu Solidarności. Celem tego projektu, prowadzonego przez

6-osobową grupę inicjatywną młodych osób ze Stowarzyszenia POLARIS - OPP było wsparcie społeczności lokalnej miejscowości Sopotnia Wielka w zakresie uzyskania szczególnego tytułu o nazwie Dark Sky Community, nadawanego przez International Dark Sky Association oraz konsolidacja środowiska lokalnego w tym przedmiocie. Jednocześnie celem było również zwiększenie zaangażowania społeczeństwa i uświadomienia na temat tego, że zewnętrzne oświetlenie może sprawiać uciążliwość dla nocnego, chronionego otoczenia, ale i również zaprosić wszystkich zainteresowanych do współpracy na rzecz modernizacji przydomowego oświetlenia. Na przestrzeni czterech, pierwszych miesięcy 2021 roku projekt wkroczył w końcową fazę realizacji działań, polegających głównie na weryfikacji poprawności działania punktu pomiarowego zanieczyszczenia światłem w Sopotni Wielkiej, upowszechniania nagranych podcastu o ochronie ciemnego nieba z radiowym lektorem, a także końcowe poprawki i złożenie finalnego raportu o tytuł IDSC do organizacji ciemnego nieba w USA. Przeprowadzone zostały także ankiety zbiorcze wśród mieszkańców i odbyło się sprawdzenie efektywności modernizacji iluminacji kościoła podczas obserwacji nocnych (głównie zimowych). Ukazały się publikacje podsumowujące, zaś grupa inicjatywna otrzymała certyfikaty Youthpass wystawione przez organizację wspierającą w udziale coach, w rolę której wcieliła się prof. Krystyna Skwarło-Sońta z UW. Finalnie jednak złożona aplikacja do IDA nie została rozpatrzona w okresie obowiązywania umowy projektu, głównie za sprawą zmian personalnych w ww. organizacji zagranicznej. Na przestrzeni 2021 roku złożono także raport i po uzupełnieniu wymaganych dokumentów, Narodowa Agencja EKS zaakceptowała sprawozdanie. Od stycznia do kwietnia 2021r. w projekcie wzięło udział ok. 50 os.

- **Wadikum [WAD]** - okres realizacji od 1 czerwca 2021r. do 30 listopada 2021 roku. Tytuł projektu: "Zabierz teleskop do domu". Dotujący: Fundacja Edukacja

dla Demokracji w ramach Programu „Fundusz pomocowy dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich 2020”, utworzony przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności. To pierwsza tego typu w Polsce inicjatywa, mająca na celu wyrównanie szans edukacyjnych jak i przeciwdziałanie wykluczeniu i wyalienowaniu przez osoby (rodziny), poprzez program regularnych spotkań on-line i obserwacji astronomicznych przy użyciu udostępnianych teleskopów. Nasze Stowarzyszenie zakupiło w ramach dotacji 20 egzemplarzy sprzętu Sky Watcher 130mm wraz z akcesoriami (dodatkowy okular, mapa nieba, adapter na smartfon itp.), aby w przeciwieństwie do tradycyjnych blogów, vlogów czy transmisji na YT lub FB (gdzie uczestnicy są jedynie biernymi obserwatorami), zachęcić do samodzielnych, czynnych aktywności i rozwijania pasji ze sprzętem, na który wiele rodzin nie może sobie pozwolić (ok. 1500zł. za taki zestaw). Głównymi rezultatami tego projektu było zorganizowanie systematycznych (co tydzień), tzw. meetingów z teleskopami (26 spotkań), w których udział brało ponad 20 rodzin - głównie z terenu Żywiecczyny, ale i innych miejscowości. Łącznie w projekcie wzięło udział oficjalnie 55 osób, które rozwinęły swoją pasję, wiedzę i zaangażowały się do wspólnych działań zdalnych w okresie pandemii COVID-19.

- **Xólotl [XØL]** - okres realizacji od 1 października 2021r. do 30 września 2023 roku. Tytuł projektu: "Racjonalna polityka oświateniowa w praktyce". Dotujący:

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

**Aktywni
Obywatele** | Fundusz
Regionalny

konsorcjum w składzie: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, Fundacja Edukacja dla Demokracji i Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein

i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny. Projekt dotyczy rzadko poruszanej jeszcze w Polsce tematyki zanieczyszczenia sztucznym światłem, jako jednego z bardzo szybko postępujących zagrożeń środowiska naturalnego (tzw. "ekologii nocy"). W Norwegii i Słowenii istnieją już od dawna (2014 i 2007), krajowe ustawy ograniczające ten problem. W Polsce niestety jeszcze nie. Założeniem tego projektu jest utrzymanie i wsparcie oddolnej idei mieszkańców i mieszkańek, określonej roboczo mianem "racjonalnej polityki oświetleniowej" z terenu Gminy Jeleśnia, poprzez przeniesienie dobrych praktyk z ww. państw. Chcemy metodą partycypacji obywatelskiej podjąć się próby opracowania pierwszej w kraju uchwały krajobrazowej na rzecz gwieździstego nieba. W tym celu zostanie utworzony międzynarodowy komitet naukowy, zainicjowane warsztaty oraz rada dialogu społecznego (z udziałem NGO, JST, MSP oraz młodzieży!) na rzecz ekologii nocy w Sopotni Wielkiej. Efektem będzie konsolidacja różnych grup społecznych, utrzymanie partnerstw, innowacyjna forma poprawy ochrony środowiska nocnego, a także zwiększenie bezpośredniego zaangażowania blisko 500 osób i 150 gospodarstw. Wartością dodaną będzie równoczesne powołanie pierwszego w Norwegii, Parku Ciemnego Nieba (IDSP) w oparciu o współpracę trójstronną (PL-NO-SLO). Na przestrzeni 2021r. projekt wchodził w fazę rozpoczynającą działania, tak jak rekrutacja ekspertów i ekspertek do międzynarodowego panelu, skompletowanie osób zamieszkałych na terenie Sopotni Wielkiej do rady dialogu społecznego czy nabór na stanowiska pracy zarządzania, promocji i współpracy międzynarodowej w projekcie. Odbyły się także pierwsze posiedzenia zespołów zadaniowych, briefing medialny inaugurujący projekt w dzień zaćmienia Księżyca czy meetingi organizatorskie. Do końca 2021r. projekt zaangażował bezpośrednio ok. 80 osób.

3.1.2 Obce⁵

W 2021 roku Stowarzyszenie POLARIS-OPP nie współrealizowało jako oficjalny partner żadnych, istotnych projektów zewnętrznych.

3.2 Programy

W 2021 roku funkcjonowały następujące programy własne POLARIS-OPP, powołane przez Zarząd Stowarzyszenia w celu skuteczniejszej realizacji działań statutowych:

„Przybliżmy dzieciom niebo” – w 2021 roku program funkcjonował w dużym stopniu w formie on-line lub hybrydowej, za sprawą takich projektów jak Wadirim, Thestias czy rozpoczynający działania Xólotl. Największy udział miał ten pierwszy, gdzie w ramach dotacji zakupiono kolejne 20 szt.

⁵ realizacja projektów obcych zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

małych teleskopów Sky-Watcher 130mm wraz z akcesoriami i zostały one w dużej mierze użyczone rodzinom z dziećmi w różnych częściach kraju. Dzięki temu aktywnie uczestniczyli oni w cotygodniowych Meetingach z teleskopami na platformie Zoom, prowadzonymi przez licznych koordynatorów, prelegentów z innych organizacji i instytucji, naukowców z uczelni wyższych, czy po prostu popularyzatorów astronomii i dziedzin pokrewnych. W ten oto sposób na czas dalszego trwania pandemii COVID-19 niebo było przybliżane w sposób dosłowny, czyli poprzez samodzielne obserwacje użyczonymi przez naszą organizację teleskopami i koordynowane przez nas zdalnie. Część spotkań odbywała się także w wersji hybrydowej, jak np. podczas Pikników z Astronomią w Krzyżówkach, Węgierskiej Górze czy Milówce, gdzie realizowano standardowe pokazy nieba przez różnorodny sprzęt optyczny. Tradycyjne pokazy uskuteczniiano również podczas IX Festiwalu Ciemnego Nieba w Sopotni Wielkiej czy też w trakcie częściowego zaćmienia Słońca, które organizowało koło astronomiczne LOŻA z LO w Żywcu we współpracy ze Stowarzyszeniem POLARIS-OPP. To tam m.in. wyeksponowano po raz pierwszy w 2021r., pneumatyczny model 5m. Słońca z kodem QR do wystawy „Misja po Układzie Słonecznym”, a w wydarzeniu uczestniczyło blisko setka dzieci i młodzieży. Wydarzenie współkoordynowali także członkowie i członkinie POLARIS-OPP. W okresie wakacji odbywały się również bezpośrednie pokazy nieba przez teleskopy w Sopotni Wielkiej czy zwiedzanie kopuły Obserwatorium Astronomicznego. Na przestrzeni 2021r. program objął działaniami ok. 500 dzieci.

„**Ciemne Niebo**” – podobnie jak w 2020r. ten program cieszył się jednym z największych budżetów i prowadzonych działań zarazem, z uwagi na dwa projekty dotacyjne o tematyce przeciwdziałania zanieczyszczeniu sztucznym światłem (syg. Thestias i Xólotl). Główny nurt prac skupił się nad poprawkami i dopracowaniem aplikacji o nadanie pierwszego w Polsce tytułu IDSC dla miejscowości Sopotnia Wielka (z International Dark-Sky Association z USA), a także wzmocnienia dalszego zaangażowania mieszkańców czy przedstawicieli samorządu z Gminy Jeleśnia. Udzielono także ponad 50 różnych porad, rekomendacji, pism poparcia czy dystrybuowano materiały ze środków Ogólnopolskiej Akcji „1% na astronomię”, nt. redukcji LP w Polsce. Przykładem czynnego wsparcia była także 6. Ogólnopolska Konferencja nt. Zanieczyszczenia Światłem w Łodzi, której gospodarzem była Politechnika Łódzka i

6. Ogólnopolska Konferencja na temat Zanieczyszczenia Światłem Łódź, 24-25 września 2021

EC1, a Stowarzyszenie POLARIS – OPP odegrało rolę współorganizatora, patrona medialnego i jednego ze sponsorów pokonferencyjnego wydania monografii. Wzmacniane były również działania zmierzające do redukcji zjawiska LP i podnoszenia świadomości wśród innych organizacji, JST czy władz krajowych, jak chociażby nawiązana współpraca z Instytutem Metropolitalnym z Gdańska, zmierzająca do opracowania memorandum nt. konieczności podjęcia kroków prawnych w związku z brakiem przepisów regulujących emisję sztucznego światła.

Kluczowym dla rozwoju samego Programu Ciemne Niebo Stowarzyszenia POLARIS – OPP, była otrzymana dotacja na dwuletni projekt o syg. Xólotl. W 2021 roku powołano w ramach tego przedsięwzięcia pierwszy, międzynarodowy panel ekspercki (polsko-norwesko-słoweński), a także radę dialogu społecznego na rzecz ekologii nocy w Gminie Jeleśnia. Prowadzone były również prelekcje i wystąpienia konferencyjne on-line czy Meetingi z ekspertami na platformie Zoom. W minionym roku program Ciemne Niebo objął bezpośrednimi działaniami ok. 500 osób.

„Wyjazdowa Grupa Wykładowa – WGW” – program w odróżnieniu do pierwszego roku pandemii COVID-19 uzyskał już zdolność do funkcjonowania w bezpośredniej formie, dzięki okresowemu luzowaniu obostrzeń pandemicznych (głównie w okresie czerwiec – wrzesień 2021r.). Dzięki temu odbywały się wyjazdy połączone z wykładami i prelekcjami m.in. w takich miejscach jak Żywiec, Milówka, Krzyżówki, Węgierska Górka, Gliwice czy Bystra (gm. Wilkowice). Raczkujące dopiero działania bezpośrednie skupiły i tak szereg zainteresowanych osób, w tym głównie rodziny z dziećmi i seniorów, co zaowocowało udziałem łącznie ok. 3 tys. osób w różnego rodzaju formach zwiększania wiedzy o szeroko pojętym kosmosie. Znacznym wsparciem tego programu w wymiarze merytorycznym i wizualnym okazał się być projekt Orbital, który zapewnił możliwość ekspozycji kilkumetrowych modeli planet Układu Słonecznego podczas różnego rodzaju wykładów i prelekcji (także w wersji warsztatowej). Największe w tym przypadku ekspozycje połączone z prelekcjami i wykładami odbyły się w Gliwicach, Żywcu-Zabłociu, Węgierskiej Górze czy Bystrej. Statystyki Programu WGW wskazują, że w 2021 roku przeprowadzono ok. 400 takich prelekcji przy zaangażowaniu 28 prelegentów/koordynatorów. W pracy WGW na przestrzeni 2021 roku najczęściej angażowali się: KONJA (~200 prelekcji), WOJPA (~180 prelekcji), BONPA i NAWPI (~100 prelekcji), NAWWO, BIEZU (~70 prelekcji), NAWAL, KOPKO, NOGWO (~50 prelekcji/asyst), MANKA, NAWJU, DWOKR, SKWKR (<10 prelekcji). W statystykach przyjęto zasadę: 1 wyjazd WGW = 1 prelekcja + 1 za każdą 1h. działań / wystąpień / szkoleń itp. lub x n za Astroeventy i Pikniki z Astronomią, w których podczas jednej godziny szkolono więcej niż jedną grupę, gdzie litera n oznacza ilość przeszkolonych grup.

„1000+ na dział” – pomimo oficjalnego zawieszenia programu z przyczyn pandemicznych i braku stabilności finansowej organizacji we wspieraniu bezpośrednim działów tematycznych, w ramach prowadzonych działań statutowych jak Program Ciemne Niebo, WGW czy projekty Orbital, Thestias i Wadirum, udało się w sposób pośredni dofinansować lub doposażyć takie działy jak obserwacyjny (kolejne 20 teleskopów wraz z akcesoriami) fizyczny (wyposażenie do Astroeventów), audiowizualny (osprzęt fotograficzny), PR (kampania medialna z wynagrodzeniami) czy DIC (zatrudnienie i wydatki współpracy międzynarodowej). Po raz pierwszy w historii działalności POLARIS-OPP udało się także w 2021r. pozyskać bezpośrednio wnioskowane dofinansowania na wzmocnienie kadr koordynatorskich w ramach proj. Xólotl. Przeznaczony na ten cel podprojekt rozwoju instytucjonalnego przewiduje na przestrzeni dwóch lat kwotę ponad 20 tys. zł. na rozwój kompetencji miękkich (szkolenia, kursy, studia, etc.) wśród koordynatorów i koordynatorek takich działów jak: artystyczny, audiowizualnych, medyczny, fizyczny, techniczny, obserwacyjny, administracyjno-księgowy czy PR.

3.2 Zjazdy oficjalne

Na przestrzeni 2021 roku odbył się tylko jeden oficjalny zjazd Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

W dniach **7-8 sierpnia 2021r.** odbył się długo oczekiwany (z uwagi na obostrzenia pandemiczne), **dziwity** już **Festiwal Ciemnego Nieba** w Sopotni Wielkiej. Na wspólne obserwacje "spadających gwiazd" - meteorów, a także spotkanie osób pasjonujących się astronomią i lubiących spoglądać w nocne niebo przy dynamicznej tym razem muzyce, przybyło blisko 100 osób z różnych części kraju, a nawet za granicę. Szczególną grupą uczestników były rodziny biorące udział w projekcie „Zabierz teleskop do domu”, a także członkowie koła astronomicznego LOŻA z LO im. M. Kopernika w Żywcu, którzy tradycyjnie zaangażowali się w wolontariat i pomoc organizacyjną. To właśnie wówczas w Sopotni Wielkiej obchodzone było 10-lecie modernizacji całego oświetlenia publicznego pod pierwszy w Polsce obszar ochrony ciemnego nieba przed zanieczyszczeniem światłem, co zostało uczczone m.in. okazjonalną wystawą zdjęć na Sali Wielofunkcyjnej przy Obserwatorium Astronomicznym. Dzięki temu po dziś dzień bez trudu można dostrzec przepiękną "wstęgę" Drogi Mlecznej czy nawet najślabsze obiekty głębokiego kosmosu, które uczestnicy podziwiali nieopodal ogródka ASTROMETEO, gdzie organizowana była kluczowa obserwacja festiwalowa (Miejsce Obserwacyjne nr 3). Niestety, IX. Festiwal Ciemnego Nieba był po części znów organizowany z zachowaniem zasad bezpieczeństwa z powodu trwającego w Polsce stanu pandemii COVID-19 i w nieco skromniejszej formule z uwagi na ograniczone możliwości naszej organizacji (brak bezpośredniego dofinansowania).

3.4 Konkursy

W 2021 roku zorganizowane zostały następujące konkursy zewnętrzne, w których nagrody jak i obsługę administracyjną zapewniło Stowarzyszenie POLARIS – OPP lub też sprawowało jedną z tych ról we współpracy z innymi podmiotami bądź osobami:

Konkurs ogólny 2021. Podobnie jak w 2020 roku, główną konkurencją z nagrodami motywującymi do zwiększania aktywności i wiedzy z zakresu nauk ścisłych, był konkurs ogólny prowadzony w ramach „**Meetingów z teleskopami**” (proj. syg. Wadirum). Konkurs skierowany był do szerokiego grona odbiorców działań zarówno tych bezpośrednich jak i on-line z uwagi na obowiązujące obostrzenia spowodowane pandemią COVID-19. Ku jego założeń leżało zwiększenie aktywności w zakresie poszerzania swojej wiedzy, praktycznych umiejętności jak i włączaniu się do działań popularyzatorskich w przedmiocie szeroko pojętej astronomii i nauk pokrewnych, wynikających ze statutu naszej organizacji. Punkty można było zdobywać zarówno za prawidłowe odpowiedzi podczas quizów końcowych, jak i za udział we wspólnych obserwacjach (zarówno bezpośrednich jak i on-line), aż w końcu odbył się pierwszy w historii naszej działalności finał planszowy w wersji zdalnej na platformie Zoom, zwany GRANDE FINALE. Nagrodami współfinansowanymi m.in. ze środków Ogólnopolskiej Akcji „1% na astronomię” były m.in. zestawy książkowe, sprzęt optyczny, bilety do Planetarium Śląskiego czy okazy meteorytów. Część nagród laureaci tradycyjnie mogli wybrać sobie samodzielnie. Konkurs zaangażował ok. 40 rodzin z całej Polski.

Konkursy ASTROEVENTÓW. Na przestrzeni 2021r. powróciły także minikonkursy i quizy realizowane przez nasze Stowarzyszenie przy okazji prowadzonych warsztatów w ramach wystaw współfinansowanych ze środków proj. Orbital, ale tym razem już w wersji bezpośredniej, w kontakcie z uczestnikami (głównie rodziny z dziećmi). Polegały one głównie na podsumowaniu przeprowadzanych zajęć na koniec dnia, tygodnia bądź wydarzenia, poprzez zadawanie prostych pytań konkursowych z nagrodami o tematyce astronomicznej (czasopisma Urania, lornetki, lunety i gadżety astronomiczne). Nagrodzonych zostało ok. 20 rodzin, a nagrody finansowane były także przez podmioty zamawiające Astroeventy i Pikniki z Astronomią bądź organizacje i firmy partnerskie.

3.5 Akcje, sympozja, konferencje

W 2018 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP realizowało następujące działania o charakterze przedsięwzięć zewnętrznych skierowanych do ogólnopolskiego, ogólnoeuropejskiego lub ogólnoświatowego grona odbiorców:

„**Ogólnopolska Akcja 1% na astronomię**” – w 2021r. akcja odpisów podatkowych na rzecz astronomii i ochrony ciemnego nieba pozyskała kwotę 7 309,20 zł., co jest zbliżonym do 2020r. i całkiem dobrym jak na rok pandemii COVID-19 wynikiem. Wśród najważniejszych działań, jakie współfinansowano z popularnego już w Polsce Astroprocentu, były m.in. 6. Ogólnopolska Konferencja nt. Zanieczyszczenia

Światłem w Łodzi, zakup nagród dla laureatów ogólnopolskiego konkursu „Meetingów z teleskopami” czy też szerokie wsparcie działań towarzyszących ochronie i promocji ciemnego nieba. Do takich można zaliczyć współfinansowanie w ok. 8% modernizacji oświetlenia fasadowego kościoła na terenie CN-001 w Sopotni Wielkiej poprzez montaż specjalnych reflektorów z osłonami w kształcie oświetlanego obiektu, nagranie podcastu radiowego o ochronie ciemnego nieba do seansów i w celu upublicznienia w Internecie, utrzymanie domeny www.ciemnieniebo.pl, współfinansowanie opłat dla studentów uczestniczących w konferencjach nt. LP, składek w organizacjach międzynarodowych, a także kalendarzy astronomicznych rozsyłanych jako nagrody i upominki dla osób wspierających czynną ochronę ciemnego nieba. Z Akcji finansowane były także wizyty (podróż) do miejsc, gdzie podejmowane były działania dot. przekonywania mieszkańców, zarządców i wykonawców bądź samorządy do redukcji zanieczyszczenia światłem. Były to m.in. Dąbrowa Górnicza, Łódź, okolice autostrady A1 nieopodal Częstochowy czy węzeł Radomsko i inne. Żadna część środków w 2021 roku nie była przeznaczona na wynagrodzenia, a wiele działań towarzyszących prowadzone było w ramach działalności statutowej nieodpłatnie (obsługa wydatkowania, komunikacja, zarządzanie logistyką nagród czy dystrybucji materiałów o ochronie ciemnego nieba, wydanych wcześniej nakładem finansowanym ze środków „1% na astronomię” itp.).

www.astroprocent.pl

3.6 Publikacje

3.6.1 Własne

Stowarzyszenie POLARIS – OPP wydało w 2021 roku następujące materiały w postaci publikacji własnych⁶:

- a) **Newslettery POLARIS-OPP** – elektroniczne formy bieżącego informowania poprzez social media, mailing i wiadomości SMS o przygotowywanych wydarzeniach, zjawiskach, spotkaniach on-line czy projektach, przygotowywane przez dział PR Stowarzyszenia POLARIS-OPP. Formy te zastąpiły dotychczasowy, Internetowy Informator Polarisu (IIP), z uwagi na szybszą i bardziej atrakcyjną wizualnie metodę komunikowania z otoczeniem oraz przede wszystkim – skuteczniejszą. Wiadomości te ukazywały się średnio do kilku razy na miesiąc, stanowiąc za formę publikacji elektronicznych w rozumieniu prawa prasowego. Materiały te ukazywały się także m.in. na kanale YouTube, FB czy Instagram, ale i za pośrednictwem adresów ciemnieniebo@op.pl czy biuro@polaris.org.pl
- b) **„Meetingi z teleskopami”** – to zapoczątkowana na początku pandemii forma publikacji, a dokładniej emisji filmów w postaci nagrań prelekcji, spotkań, wykładów czy obserwacji realizowanych przez Stowarzyszenie POLARIS – OPP. Każdy meeting nagrywany był na żywo z programu Zoom, a następnie umieszczany na kanale YouTube naszej organizacji

⁶ wydawanie publikacji zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

pod kolejnym numerem jako „#...”. Łącznie na przestrzeni 2021r. ukazało się 60 odcinków zarejestrowanych w ramach Meetingów z teleskopami, jednak są one dostępne w trybie ograniczonym (tylko dla użytkowników posiadających link do filmów lub otrzymujących powiadomienia za pośrednictwem wiadomości SMS bądź zapowiedzi spotkań on-line z programu Ciemne Niebo via e-mail: ciemneniebo@op.pl). Wyjątek stanowią tzw. **Meetingi z Ekspertami**, którego pierwszy odcinek pojawił się z końcem 2021r. i realizowany był w formie otwartej (publicznie udostępnianej) za sprawą projektu Xólotl.

- c) **Sprawozdanie merytoryczne za 2020 rok** – podstawowa publikacja własna, będąca zestawieniem wszystkich najważniejszych wydarzeń, działań, prac i innych aspektów działalności Stowarzyszenia POLARIS-OPP. Na kilkunastu stronach opisywana jest cała tematyka funkcjonowania zgodnie ze schematem sprawozdawczym przyjętym przez Walne Zebranie kilka lat temu. Opracowanie to dostępne jest na stronie internetowej naszego Stowarzyszenia w dziale administracyjno-księgowym lub w siedzibie w Sopotni Wielkiej.
- d) **Sprawozdanie z działalności OPP za 2020 rok**, wcześniej funkcjonujące na stronie Departamentu Ekonomii Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a obecnie dostępne na stronach Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego – <https://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl/> oraz w formie wydruku w siedzibie Stowarzyszenia w Sopotni Wielkiej. W 2021 roku sprawozdanie to ukazało się z opóźnieniem dopuszczonym przepisami (październik 2021r.) z uwagi na pandemię COVID-19.
- e) **strony internetowe** – na przestrzeni wspomnianego roku Stowarzyszenie posiadało następujące adresy, prowadzone przy zaangażowaniu działu informatycznego:
 - www.polaris.org.pl – główna witryna organizacji, na której umieszczane były wszelkie bieżące informacje jak również komasowane są różne bazy danych (raporty, sprawozdania, publikacje, wzory umów, wniosków itp.). Strona aktualizowana była na bieżąco przez przedstawiciela Zarządu oraz dział informatyczny. W 2021 roku rozbudowane zostało znacznie zaplecze strony, gdzie ponad 40 użytkowników zyskało dostęp do panelu MzT (Meetingi z teleskopami), a także stworzonej w tym celu biblioteki nagrań czy instrukcji i informacji praktycznych. Rozpoczęły się także prace nad użyczalnią sprzętu astronomicznego i nie tylko w postaci wykazu wyposażenia dostępnego dla zainteresowanych. Powstały także podstrony dedykowane projektom Xólotl oraz podwójny system logowania dla użytkowników ze statusem członków grupy I-IV POLARIS-OPP.
 - www.astroprocent.pl – osobna strona Ogólnopolskiej Akcji „1% na astronomię” pełniła funkcję informacyjno-popularyzatorską na temat celów przeznaczania zebranych środków, a także umieszczono wydarzenia związane z metodami promocji Astroprocentu. Jak co roku zaktualizowano instrukcję przekazywania odpisów podatkowych za 2020 rok oraz wprowadzono dodatkowe dane na temat czasu przekazywania 1% w dobie pandemii i zmian zachodzących w prawie z tego tytułu. Strona jednak przygotowywana jest do wygaszenia z uwagi na przestarzały szablon i wersję php.

- www.ciemneniebo.pl – oficjalny serwis internetowy Programu Ciemne Niebo (vide rozdział 3.2) pełnił funkcję informacyjną m.in. o działaniach projektu Thestias czy OKZŚ w Łodzi, a także innych wydarzeń tematycznych jak Festiwal Ciemnego Nieba. W tym celu jak co roku uruchomiono system rezerwacji miejsc, a także dodano opisy o zjawiskach zachodzących na ciemnym niebie w 2020r., co stanowiło główny kalendarz działań obserwacyjnych Meetingów z teleskopami. Nastąpiły także aktualizacje programu członkowskiego, adresowanego do osób fizycznych i linkowano nagrania o tematyce zanieczyszczenia światłem czy newsroom.
 - www.astroevents.pl – strona internetowa dedykowana Astroeventom Stowarzyszenia POLARIS – OPP podobnie jak w 2020r., pełniła funkcję strony – wizytówki o działalności popularyzatorskiej (głównie dot. waloryzacji projektu Orbital). Umieszczono szereg relacji z eventów i Pikników z Astronomią, uzupełniając opisy licznymi zdjęciami czy wizualizacjami pneumatycznych modeli planet. Nadal funkcjonowała rozbudowywana i dostosowywana strona zaplecza astroevents.pl, przeznaczona dla użytkowników zwiedzających interaktywnie wystawę „Misja po Układzie Słonecznym” z zastosowaniem QR kodów.
- f) **Inne materiały** – w 2021r. wydawane były również liczne publikacje własne, dot. realizacji działań takich projektów jak Orbital, Thestias, Wadirum czy Xólotl, ale przede wszystkim dot. Pikników z Astronomią i Astroeventów. Były to głównie materiały ogólne (plakaty, reklamy wizualne lub bilbordy). Przygotowywana była także monografia pokonferencyjna 6. OKZŚ w Łodzi we współpracy z Polskim Towarzystwem Astronomicznym i Politechniką Łódzką. Ukazała się także w druku obszerna aplikacja o tytuł International Dark-Sky Community dla Sopotni Wielkiej, złożona przez zespół projektowy Thestias. W ramach projektu Xólotl opublikowane zostały w druku materiały dla prasy (brief oraz broszura i plakaty skierowane do mieszkańców, a nawet elementy w druku 3D).

3.6.2 Obce

W 2021 roku koordynatorzy POLARIS-OPP opublikowali lub przyczynili się do publikacji różnego typu materiałów i informacji związanych z szeroko pojętą działalnością Stowarzyszenia POLARIS – OPP, w następujących źródłach zewnętrznych⁷:

- a) ok. **3 emisji telewizyjnych** w programach informacyjny jak TVN24, Polsat News czy TVP ,
- b) ok. **8 artykułów prasowych** związanych z takimi wydarzeniami jak IX Festiwal Ciemnego Nieba, projekty Xólotl, Wadirum i Orbital, reklamy i artykuły sponsorowane Astroeventów czy „wywiad rzeka” w Dużym Formacie Gazety Wyborczej o ochronie ciemnego nieba i jego działaczach z całego kraju.
- c) ok. **7 emisji radiowych** w takich rozgłośniach jak ESKA Beskidy, Radio CCM, Radio Katowice i Radio Bielsko itp.
- d) ok. **10 publikacji internetowych** w postaci własnych materiałów jak i

⁷ publikacje zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

wiadomości portalowych (newsy) w serwisach i witrynach jak www.wyborcza.pl ; www.noc.pl , ; www.eska.pl , a także liczne witryny miejskie i regionalne, partnerów instytucjonalnych (vide rozdział 3.9) i inne przykładowe:

<http://www.jelesnia.pl/item/9933-zabierz-teleskop-do-domu-nowy-projekt>
<https://www.urania.edu.pl/wiadomosci/projekt-zabierz-teleskop-do-domu>
<https://www.urania.edu.pl/wiadomosci/interaktywna-wystawa-misja-po-ukladzie-slonecznym-jedyna-taka-w-europie>
<https://www.galeriehandlowe.pl/publikacje/eventy/artykul/final-wystawy-misja-po-ukladzie-slonecznym-w-ch-forum>
<http://www.jelesnia.pl/item/9684-nietypowa-wystawa-plenerowa-planet-pneumatycznych-misji-po-ukladzie-slonecznym>
<https://gliwice.naszemiasto.pl/w-gliwicach-bedzie-mozna-poczuc-sie-jak-na-marsie-lub-na/ar/c3-8409761>
<https://dziennikzachodni.pl/wystawa-o-planetach-w-ch-forum-gliwice-misja-po-ukladzie-slonecznym-bedzie-mozna-poczuc-sie-jk-na-marsie-lub-na-venus/ar/c3-15750974>
<https://gliwice.wyborcza.pl/gliwice/7,95519,27443611,deszcz-na-venus-i-zapach-urana-w-ch-forum-wgliwicach-niezwykla.html?disableRedirects=true>
<https://radioccm.pl/informacje/kosmos-mozna-poczuc-na-wlasnej-skorze-polaris-opp-w-forum-gliwice-z-wystawa-jakiej-nie-ma-w-europie>
<http://www.lo-zywiec.pl/post/czesciowe-zacmienie-sloneca-w-koperniku,1956.html>
<http://www.palcemponiebie.pl/nasz-nowy-teleskop-sky-watcher-heritage-130p/?cn-reloaded=1>

3.7 Obszary sfery zadań publicznych – dodatek OPP

W 2021 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP jako organizacja pożytku publicznego, w myśl ustawy z dn. 24 kwietnia 2003 roku o pożytku publicznym i o wolontariacie realizowało cele statutowe w następujących obszarach sfery zadań publicznych (wg wybranych punktów z art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450, z późn. zm.))⁸:

- **pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób:** głównym przykładem realizacji tego zadania było wsparcie rodzin uczestniczących w projekcie Wadirum oraz Thestias, a także nieodpłatny udział w zajęciach na pokładzie Młodzieżowej Stacji Kosmicznej YSS w Sopotni Wielkiej dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej;
- **nauka, edukacja, oświata i wychowanie:** działania te prowadzone były m.in. w zakresie współpracy z naukowcami wchodzącymi w skład komitetu naukowego OKZŚ i powołanie panelu eksperckiego w proj. Xólołt, szerokie spektrum

⁸ działania zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

popularyzacji tematyki nauk ścisłych podczas Astroeventów i Pikników z Astronomią, w tym współpraca ze szkołami w programie WGW, czy w końcu wsparcie wysiłków w zakresie prawidłowych wzorców zachowań i zasad fair play podczas konkursów i działań bezpośrednich w przeróżnego rodzaju aktywnościach w ciągu 2021 roku;

- **działalność na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;**

np. skierowany bezpośrednio do tych odbiorców Program Przybliżmy Dzieciom Niebo, organizacja pokazów nieba przy siedzibie Stowarzyszenia i w kopule Obserwatorium Astronomicznego z udziałem dzieci i młodzieży, czy regularne zajęcia w ramach proj. Wadirum.

- **ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego;** główną aktywnością była w tym przypadku czynna ochrona ciemnego nieba i przeciwdziałanie zanieczyszczeniu światłem, ale i także prelekcje zaproszonych specjalistów i specjalistek z dziedziny biologii, ochrony przyrody, ornitologii itp.

- **promocji i organizacji wolontariatu;** który wyraz dał głównie IX Festiwal Ciemnego Nieba zarówno na poziomie koordynatorów Stowarzyszenia POLARIS – OPP jak i osób z zewnątrz, część działań popularyzatorskich w ramach proj. Wadirum oraz Orbital, a także podczas opracowania aplikacji o tytuł IDSC dla Sopotni Wielkiej i wiele innych.

- **działalność na rzecz organizacji pozarządowych:** jak np. organizacja wydarzeń popularno-naukowych dla NGO w Żywcu, Krzyżówkach czy Węgierskiej Górze, wsparcie partnerów projektu XóloIt – organizacji ze Słowenii i Norwegii, czy też szereg działań doradczych i szkoleniowych, prowadzonych w ramach zadań odpłatnych statutowych.

3.8 Działalność odpłatna statutowa.

W ramach odpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego, Stowarzyszenie POLARIS – OPP zrealizowało na przestrzeni 2021 roku łącznie **17 zadań** dla 12 podmiotów, JST, firm i/lub organizacji członkowskich. W przeważającej ilości były to działania o charakterze usług popularyzatorsko-edukacyjnych i szkoleniowych z zakresu nauk ścisłych, obsługi sprzętu, zagadnień III sektora i projektów dotacyjnych oraz aktywizacji środowisk lokalnych. Pięć działań odpłatnych było wspieranych pośrednio w ramach projektu rozwojowego Orbital z uwagi na konieczność wykazania wskaźnika wykonalności na przestrzeni 2021r.⁹

3.9 Współpraca instytucjonalna.

W 2021 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP miało przyjemność w szczególności współpracować (formalnie lub nieformalnie) z następującymi instytucjami, organizacjami, podmiotami trzeciego sektora, przedsiębiorstwami,

⁹ działania odpłatne zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

innymi osobami prawnymi i fizycznymi, oraz organami władzy państwowej w zakresie wspólnej realizacji działań, przyczyniających się do osiągnięcia celów statutowych Stowarzyszenia POLARIS-OPP (wg kolejności alfabetycznej):¹⁰

- **About Marketing & Communication** – Warszawa,
- **Agroturystyka Nad Wodospadem** – Sopotnia Wielka,
- **Bevar Mørket** – Harestua, Norwegia
- **Biblioteka Gminna** – Sopotnia Wielka, Jeleśnia,
- **Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe VESTA** – Jeleśnia,
- **Centrum Kultury i Filmu** - Sucha Beskidzka
- **Dark Sky Slovenia** – Ljubljana, Słowenia
- **Delta Optical** - Warszawa, Osiny-Mińsk Mazowiecki,
- **Forum Gliwice Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** - Gliwice
- **Fundacja Edukacja dla Demokracji** - Warszawa
- **Fundacja Królowej Świętej Jadwigi** – Koszarawa Bystra,
- **Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. J. Regulskiego** - Warszawa
- **Fundacja Satelitarna Polarisu** – Sopotnia Wielka,
- **Gmina Jeleśnia** – Jeleśnia,
- **Gminny Ośrodek Kultury „Promyk”** – Bystra,
- **Instytut Astronomiczny Uniwersytetu Wrocławskiego** – Wrocław.
- **Instytut Fizyki Jądrowej PAN** - Kraków
- **Instytut Metropolitalny** - Gdańsk
- **Miasto Stołeczne Warszawa / Centrum Wspierania Rodzin** – Warszawa,
- **Narodowa Agencja Europejskiego Korpusu Solidarności** – Warszawa
- **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego** – Warszawa
- **Obserwatorium Astronomiczne UJ** – Kraków
- **Planetarium Śląskie** – Chorzów
- **Polskie Towarzystwo Astronomiczne** – Warszawa
- **Stowarzyszenie LGD „Żywiecki Raj”** – Łodygowice
- **Zespół Szkół nr 4, dyr. R. Ducin** – Sopotnia Wielka
- **Żywiecka Fundacja Rozwoju** – Żywiec

IV. Informacje finansowo-kadrowe

4.1 Uzyskane przychody

W 2021 roku Stowarzyszenie POLARIS - OPP uzyskało następujące przychody z poniższych źródeł:

¹⁰ współpraca zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

Lp.	Źródło przychodu	Kwota
1.	Składki członkowskie	8 560,00
2.	Odsetki bankowe	0,00
3.	Darowizny od osób fizycznych	16 121,90
4.	Odpisy podatkowe z 1%	7 309,20
5.	Darowizny od osób prawnych	0,00
6.	Ofiarność publiczna	0,00
7.	Dotacje	
7a.	-dotacje z budżetu państwa, powiatu, gminy	102 808,78
7b.	-dotacje zagraniczne	53 616,69
8.	Inne dotacje krajowe	4 240,59
9.	Spadki i zapisy	0,00
10.	Odpłatna działalność statutowa	128 527,50
11.	Z innych źródeł	26 346,86
SUMA		347 531,52

Jednocześnie Stowarzyszenie POLARIS – OPP w 2021 roku nie prowadziło działalności gospodarczej.

4.2 Poniesione koszty

W 2021 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP poniosło następujące koszty tytułem poniższych wydatków:

Lp.	Rodzaj kosztu	Kwota
1.	Nieodpłatna działalność statutowa	170 894,92
2.	Odpłatna działalność statutowa	96 823,73
3.	Administracja	79 346,48
4.	Działalność gospodarcza	0,00
5.	Pozostałe koszty	4 443,53
SUMA		351 508,66

Strata z 2021r. z realizacji celów statutowych zostanie pokryta w kolejnych latach.

Informacja o wpływie pandemii COVID-19 na sytuację jednostki: pandemia spowodowała liczne reperkusje zarówno z zakresie przejścia z pracy bezpośredniej na zdalną; obniżyła znacznie przychody z bieżącej działalności statutowej, ale jednocześnie Stowarzyszenie pozyskało dofinansowanie ze środków docelowych, jak np. Fundusz Pomocowy FED na działania zdalne (online) dla odbiorców działań Stowarzyszenia.

4.3 Zasoby kadrowe

W 2021 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP posiadało następujące zasoby personalne i kadrowe realizujące cel statutowy:

Lp.	Stanowiska	Ilość osób
a)	Pracownicy etatowi	2
b)	Pracownicy na umowy cywilnoprawne	54
c)	Kandydaci – wolontariusze	2
d)	Członkowie – wolontariusze	24
SUMARYCZNIE		~32

4.4 Informacje dodatkowe

Przez okres 2021 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP:

- a) wypłaciło wynagrodzenia, nagrody finansowe, premie i inne świadczenia w łącznej kwocie brutto: **49 383,33 zł.**
- b) wypłaciło łącznie członkom Zarządu i innych organów Stowarzyszenia wynagrodzenia roczne w wysokości: **0 zł.**
- c) poniosło wydatki na umowy cywilnoprawne: **39 285,45zł.**
- d) udzieliło pożyczek pieniężnych: **nie dotyczy**
- e) posiadało kwoty ulokowane na rachunkach bankowych: **10 204,89 zł.**
- f) nabyło wartości obligacji, uzyskało udziały, nabyło akcję w spółkach prawa handlowego: **nie dotyczy**
- g) nabyło ruchomości: **0 zł.**
- h) zainwestowało w nieruchomości (własne i obce): **0 zł.**
- i) nabyło środki trwałe na łączną kwotę: **34 103,00 zł.**
- j) posiadało wartości aktywów i zobowiązań: **w załączeniu sprawozdanie finansowe**
- k) otrzymało zlecenia na usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne od podmiotów państwowych i samorządowych: **nie dotyczy**
- l) rozliczało się z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych: **PIT-4 i ZUS**
- m) składało deklaracje podatkowe: **CIT**
- n) zostało poddane kontroli zewnętrznej: **nie dotyczy**
- o) posiadało konta w banku: **Bank Millennium S.A. – jedno konto złotówkowe oraz jedno konto walutowe (EUR); Bank Paribas – jedno konto złotówkowe z przeznaczeniem na dotacje**
- p) zleciło obsługę księgową dokumentacji rozliczeniowej: **B16 Sp. z o.o. - Katowice.**

V. Wyróżnienia i podziękowania

5.1 Tytuł Polarisowca Roku

Zgodnie z przyjętą zasadą o nadawaniu Tytułu Polarisowca Roku (dawniej Klubowicza Roku) w Stowarzyszeniu POLARIS – OPP, decyzję przyznania tego wyróżnienia podejmuje się w drodze głosowania korespondencyjnego wszystkich zainteresowanych i uprawnionych koordynatorów POLARIS-OPP w okresie od zakończenia roku do najbliższego Walnego Zebrania. Za 2020 rok Tytuł Polarisowca Roku otrzymał:

Jakub Konior

za
szczególne zaangażowanie
i skuteczność na rzecz budowania
współpracy międzynarodowej
Stowarzyszenia POLARIS – OPP

5.2 Odznaczenia

W 2021r. nie została przyznana żadna „**Błękitna Odznaka Polarisu**”. Odznaczenia te przysługują osobom, które w dniu wręczenia posiadają nieprzerwany, pięcioletni staż członkowski licząc od początku działalności POLARIS-OPP tj. od 1994r. oraz członkom honorowym Stowarzyszenia.

5.3 Nominacje

Na podstawie decyzji Zarządu Stowarzyszenia POLARIS-OPP do Tytułu Polarisowca Roku 2021 nominowano następujące osoby:

- **Jakub Konior** – za szczególne zaangażowanie i skuteczność na rzecz budowania współpracy międzynarodowej Stowarzyszenia POLARIS – OPP,
- **Krystyna Skwarło-Sońta** – za szczególne zaangażowanie na rzecz popularyzacji ochrony ciemnego nieba w strukturach Stowarzyszenia POLARIS – OPP i poza nimi,
- **Wojciech Noga** – za szczególne zaangażowanie na rzecz wdrażania kluczowych przedsięwzięć Stowarzyszenia POLARIS – OPP na przestrzeni 2021 roku.

5.4 Podziękowania i podsumowanie minionego roku

Początek lat dwudziestych nie należał to łatwych okresów w działalności Stowarzyszenia POLARIS – OPP. 27 rok funkcjonowania naszej organizacji był próbą powrotu do normalności, jaką znaliśmy z poprzednich dekad. Stan pandemii COVID-19 nadal determinował jednak wiele aspektów życia, a tym samym funkcjonowania podmiotu, z którym się utożsamiamy. Tymczasem „za rogiem” czekają nas jeszcze większe niewiadome, a może i „sztormy, wśród których nadal płynie nasz statek”, będący metaforą cytowaną w Sprawozdaniu z działalności za 2020 rok. Rok 2021 zapisze się najprawdopodobniej na kartach naszej historii jako ten, który był przechodnim przed dużymi wydarzeniami, takimi jak polsko-norwesko-słoweński projekt Xólotl czy rozgrywający się za naszą wschodnią granicą kraju konflikt zbrojny. Dziękujemy wszystkim, którzy przetrwali kolejne, trudne miesiące pandemii w strukturach Stowarzyszenia POLARIS-OPP i tym, którzy pomimo tych przeciwności przyczynili się do uzyskania takich sukcesów jak pomyślnie zrealizowany projekt Orbital, Thestias czy Wadirum, wolontariuszom i wolontariuszkom Festiwalu Ciemnego Nieba, zaangażowanym w ochronę ciemnego nieba w Polsce, z uporem pracującym koordynatorom działów tematycznych, pomysłodawcom nowych koncepcji, a także wszystkim tym, których pracy z pozoru nie widać, a jest ona kluczowa dla funkcjonowania naszej organizacji pożytku publicznego.

**Zarząd
Stowarzyszenia POLARIS – OPP**